

سرتیپ گروه راهبردی –سهیل مرتضوی – باید برای توسعه مکران از تجربه جهانی استفاده شود. این موضوعی است که حالا هم دولتمردان و هم بخش خصوصی بر آن تاکید می کنند. با این حال ایجاد فضای تعامل سازنده و برقراری صلح و آرامش نیز مساله مهم دیگری است که روز گذشته علی عبدالعلی زاده، نماینده ویژه رئیس جمهور در هماهنگی اجرای سیاست های کلی اقتصاد دریامحور بر اهمیت و ضرورت آن تاکید کرد.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، روز گذشته اولین نشست تخصصی در حوزه سیاست گذاری پیشرفت و آبادانی منطقه مکران با عنوان «ایده‌هایی برای پیشرفت و توسعه منطقه مکران» به همت کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و احداث اتاق ایران برگزار شد.

علی عبدالعلی‌زاده، نماینده ویژه رئیس‌جمهور در اقتصاد دریامحور گفت: دیدگاه من به اداره امور کشور، سپردن اقتصاد به بخش خصوصی است؛ دولت باید برای اقتصاد، سیاست گذاری کند و سیاست‌ها در راستای منافع مردم و بخش خصوصی باشند. کشور را باید با مردم و بخش خصوصی اداره کرد.

عبدالعلی‌زاده افزود: من می‌خواستم در دولت چهاردهم برای حل نাত্রای برق در کنار دولت باشم؛ البته بحران اصلی کشور آب هم هست؛ بحران‌های فرونشست زمین و برق هم بسیار اهمیت دارد و اداره و کردن شهرها بسا بحران‌هایی نظیر برق امکان‌پذیر نیست. او ادامه داد: در کنار رفع نাত্রای‌های برق، واردات و تولید خودروی برقی بسیار مهم است به خصوص که آلودگی تهران بدون توجه به خودروهای برقی ممکن نیست.

توسعه دریامحور پارادایم مهم در اداره کشور
عبدالعلی‌زاده گفت: توسعه دریامحور، پارادایم شیفت مهمی در اداره کشور است. ما از دولت قدرتمند و با درآمد کافی نفت، به سمت راهبرد جدیدی حرکت می‌کنیم که اساس آن بر تعامل سازنده با جهان استوار است. توسعه دریامحور برای من از مکران شروع شد؛ اما متأسفانه در طرح‌های مطالعه شده برای توسعه دریامحور و توسعه مکران به همه جوانب مثل استفاده از سواحل دریای عمان توجه نشده است. همه طرح‌ها به شکلی است که گویی طرح جامع برای تهران تهیه شده است. دریا و ساحل در حاشیه برنامه است.

تعامل سازنده با دنیا را باید شروع کنیم
نماینده ویژه رئیس‌جمهور در اقتصاد دریامحور ادامه داد: ما به خاطر دریای عمان در قطب جنوب مالک مثنای هستیم؛ امیدوارم در سال آینده بتوانیم تور گردشگری راه‌اندازی کنیم و سال آینده علاقه‌مندان را به قطب جنوب ببریم تا مالکیت خود را احرار کنیم. وی تصریح کرد: مکران دروازه ارتباط ایران با جهان است. مکران برای توسعه کشور بسیار ارزشمند است. موقعیت استراتژیک مکران در تجارت بین‌الملل دو محور دارد: توسعه دریامحور به‌شرط صلح و آرامش ممکن است نه تلاطم‌های عکس‌العملی.

توسعه دریامحور بدون تعامل سازنده با دنیا در حد شعار باقی می‌ماند

عبدالعلی‌زاده افزود: سایه سیاست خارجی بر سیاست داخلی واضح است. ما باید تعامل سازنده با دنیا را شروع کنیم وگرنه توسعه دریامحور در حد شعار باقی خواهد ماند. در دریا مقررات بین‌المللی حاکم است نه قواعد و قوانین داخلی. تعامل سازنده دوطرفه است. این‌گونه نیست که کشورهای خارجی در ایران سرمایه‌گذاری کنند و ما از هرگونه سرمایه‌گذاری امتناع کنیم. اگر با کشوری قرارداد، داشته باشیم ما هم می‌توانیم در آنجا واحدهای تجاری راه‌اندازی کنیم.

بر پایه روابط برد-برد باید با کشورها تعامل کرد
نماینده ویژه رئیس‌جمهور در اقتصاد دریامحور افزود: بر پایه

که از رقبای خود در منطقه پیش بiftیم. امیدواریم در سواحل خشک شاهد حضور سرمایه‌گذارهای خارجی باشیم.

مَکُران را پاسخ چندبعدی به مسئله توسعه ایران ببینید

محمد فاضلی، پژوهشگر و جامعه‌شناس در بخش دیگری از این نشست، با اشاره به پرسش‌های بنیادی که درباره مکران مطرح است، گفت: قبل از هر برنامه‌ریزی باید یک ایده بسازیم و طبق آن جلو برویم. برای ایده‌سازی به پاسخ چند سؤال نیاز است؛ اول اینکه مکران: خوابگاه، کارگاه یا زیستگاه؟ برای مکران می‌خواهیم چه نوع کارگاهی را دایر کنیم. همان منطقه‌ای کارگاهی است. این دو زیستگاه محسوب نمی‌شوند چون هویت شهری ندارند.

فاضلی ادامه داد: پرسش بعدی این است که هر زیستگاهی، کارگاه دارد که محل درآمدزایی است. در اینجا باید بگوییم در مکران می‌خواهیم چه نوع کارگاهی را دایر کنیم. همان کارگاه‌هایی که در سرزمین اصلی داریم را تکرار کنیم یا کارگاه‌هایی بهره‌ورتر با سطح دانش بالاتر، ایجاد کنیم. او تصریح کرد: سطح دانش در تولید صنایعی چون فولاد، پتروشیمی نسبت به صنایعی که محصولات نزدیک به مصرف تولید می‌کنند، پایین‌تر است. حالا می‌خواهیم چه کارگاهی با چه شرایطی را در مکران بسازیم؟

شکاف جدی توسعه بین شمال و جنوب خلیج فارس

فاضلی گفت: شکافی جدی از منظر توسعه‌ای بین کشور شمالی و کشورهای جنوبی خلیج فارس ایجاد شده است. مکران تنها منطقه‌ای است که می‌توانیم از آن به‌عنوان نقطه تعادل آبادانی بین شمال و جنوب خلیج فارس استفاده کنیم. این پژوهشگر ادامه داد: باید به این سؤال پاسخ دهیم که آیا قرار است مکران را زیبا بسازیم یا مانند سرزمین اصلی تمام اصول زیباشناختی را زیر پا بگذاریم؟

او از مکران به‌عنوان آخرین پهنه سرزمینی باقی‌مانده کشور برای پاسخ به نسل آینده، یاد کرد و گفت: باید به این سؤال جواب بدیم که قرار است پاسخ نسل بعد را چگونه بدھیم؟ آیا قرار است این پهنه را به‌گونه‌ای بسازیم که نسل آینده به آن افتخار کند؟ مکران یک پرسش جدید است که به پاسخ جدید نیاز دارد. نسل آینده، امید می‌خواهد. آیا می‌توان از مکران، امید تولید کنیم. آیا می‌توان در مکران یک همکاری واقعی بین بخش خصوصی، دولت و جامعه محلی، ایجاد کنیم. آیا می‌توانیم مهاجرت به بیرون را در این منطقه به مهاجرت از بیرون به درون تبدیل کنیم؟

پاسخ راهبردی به عدم موازنه جنوب و شمال خلیج فارس

فاضلی منطقه مکران را پاسخی راهبردی به عدم موازنه فعلی بین چشم‌اندازهای اجتماعی و اقتصادی حاشیه جنوبی و شمالی خلیج فارس برشمرد و افزود: باید الگوی حکمرانی اقتصادی بر مکران را دقیق، تعریف کنیم. از طرفی باید سیاست صنعتی مکران را بشناسیم و بدانیم یا چه اهداف اجتماعی در این منطقه حضور خواهیم داشت. در حقیقت باید تمام جوانب حضور در این منطقه را بررسی کرده و بهترین حضور را رقم بزنیم. چون ایران از جهان حذف شده است. بنابراین باید بدانیم که مکران وسیله چگونه اتصالی به جهان قرار خواهد گرفت.

گزارش «روزنامه دریایی سرآمد» از نشست ایده‌هایی برای پیشرفت و توسعه منطقه مَکُران؛

مَکُران کارنامه سیاست گذاری و حکمرانی ایران است

توسعه دریامحور بدون تعامل با دنیا در حد شعار باقی می‌ماند

این نشست گفت: متأسفانه منطقه مَکُران هنوز بکر مانده و این تأسیفی در مسیر توسعه ایران است و البته اگر قرار باشد الگوی سازه‌ای ناقصی در اینجا ساخته و اجرا شود، بهتر است اصلاً به ساخت آن دست زده نشود. راهی جز تکیه‌بر توانمندی بخش خصوصی نداریم. او اظهار کرد: باید به الگوی اقتصاد مختلط توجه شود. اگر به دنبال توسعه متوازن در جنوب ایران و جزایر ایران با تکیه به توسعه دریامحور هستیم، باید به ملزومات آن توجه کنیم. باید مراقب بود با اعمال سیاست تکراری طبقه‌ای از نوکیستان در منطقه جنوب سر کار نیایند.

جوزی ادامه داد: توسعه برخی از جزایر را می‌توان به بخش خصوصی واگذار کرد و دولت نقش رگولاتوری داشته باشد. در صورت سرمایه‌گذاری صحیح، این مناطق قادر هستند اقتصاد کل کشور را نجات دهند. باید زندگی اجتماعی این منطقه حفظ شود.

لزوم مطالعات کارشناسی قبل از اقدام

در ادامه فرشید گل‌زاده، مشاور کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و احداث اتاق ایران گفت که باید مشخص شود ما در مکران به دنبال چه هستیم؛ الگوی تکراری را تکرار کنیم؛ طرحی نو در آنجا دراندازیم یا اینکه می‌خواهیم منطقه همچنان بکر باقی بماند؟ باید قبل از شروع هر مسیری، مطالعات کافی انجام شود. او افزود: ما نیازمند استفاده از دانش تجمع شده دنیا هستیم. در این مسیر از مطالعه کارشناسان برجسته جهانی و ایرانی استفاده کنیم و این می‌تواند در نهایت به جذب سرمایه‌گذاران ایران بیجامد. باید تیمی زبده و به‌روز ایرانی تشکیل شود تا الگوی توسعه منطقه تدوین شود.

به اقتصاد چرخشی فکر کنید

در بخش دیگری از این نشست رضا حاجی کریم، رئیس فدراسیون صنعت آب ایران گفت: یک‌بار هم که شده به اقتصاد چرخشی فکر کنید؛ برق راه‌حل اقتصادی دارد ولی آب راه‌حل اقتصادی ندارد. الآن هر کسی در مکران شروع به ساخت آب‌شیرین‌کن، کرده است. این طرح‌های درواقع به معنای آلودگی منطقه است.

او با تأکید بر اینکه من مخالف آب‌شیرین‌کن ساختن نیستم، افزود: ساخت آب‌شیرین‌کن راه‌حل کوتاه‌مدتی است. این طرح‌ها با هزینه بالا ساخته می‌شود و درنهایت باعث آلودگی مکران می‌شود درحالی‌که با بالا بردن راندمان، وضعیت بهتر خواهد شد. در فاصله پنج کیلومتری ساحل مکران، پتروشیمی ساخته می‌شود و آب آن از آب‌شیرین‌کن تأمین خواهد شد. حاجی کریم گفت: ارزشیابی ریسک زیست‌محیطی بسیار مهم است؛ باید این ارزیابی‌ها مستند به طرح‌های توسعه‌ای شود. در دنیا این طرح‌های توسعه‌ای توسط بیمه‌ها ارزشیابی می‌شود. اگر کاری برخلاف پایداری سرزمین انجام می‌شود، بهتر است هیچ کاری انجام نشود.

ضرورت تغییر پارادایم توسعه‌ای

محمد حلوائی، رئیس انجمن اپک هم گفت: اگر قرار باشد که با روش‌های گذشته به موضوع توسعه مکران نگاه کنیم، درنهایت شرایط گذشته تکرار خواهد شد. باید به تغییر پارادایم توسعه‌ای فکر کرد. باید روش متفاوتی برای توسعه مکران پیش گرفت. حسن نظرزاده دباغ، عضو کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و احداث اتاق ایران به‌حکم حکومتی تسهیل‌گر و کم‌کندنده باشد. در نشست همچنین عنوان شد که باید برای توسعه مکران از تجربه جهانی استفاده شود؛ همچنینی کمیته‌ای کارشناسی تشکیل شود که در آن طرح‌ها به‌صورت کارشناسی بررسی شود.

مَکُران آزمایشگاه توانمندی ایران است

به اعتقاد این جامعه‌شناس، مکران آزمایشگاه توانمندی یا ناتوانی ایران است. باید توجه داشت تمام ناکارآمدی سرزمین اصلی را در جزیره قشم پیاده و این جزیره را هم به محلی برای انواع پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها تبدیل کردیم و اکوسیستم آنجا را از بین بردیم. این وضعیت و برنامه‌ها را نباید در مکران پیاده کنیم. باید حرف جدیدی برای گفتن داشته باشیم. او تأکید کرد: مکران باید آزمایشگاه نوآوری در حکمرانی و سیاست گذاری باشد و موفقیت‌ها را به سرزمین اصلی تسری دهد.

نگاه چندبعدی به مَکُران برای توسعه همه‌جانبه

در ادامه این نشست، صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق ایران با اشاره به فعالیت مرکز پژوهش‌های اتاق ایران گفت: این مرکز در قالب چند سرفصل، منطقه مکران را موردتوجه و بررسی قرار می‌دهد. در قدم اول، موقعیت استراتژیک مکران را دیده و به دنبال آن، دیپلماسی اقتصادی برای توسعه مکران ، ایجاد پل ارتباطی اقتصادی با کشورهای همسایه، بررسی ظرفیت‌های لجستیکی مکران، نقش بنادر مکران بر تجارت و نقش بخش خصوصی در اقتصاد دریامحور با تکیه‌بر ظرفیت‌های مکران را در دستور کار قرار داده است.

رئیس پارلمان بخش خصوصی اقتصاد ایران تأکید کرد: علاوه بر موضوعاتی که مطرح شد، توسعه حمل‌ونقل در این حوزه، ظرفیت‌های کشاورزی و شیلات در مکران، صنایع پتروشیمی و انرژی، توجه به مکران از منظر انرژی‌های تجدیدپذیر، تبدیل آن به‌عنوان قطب جدید گردشگری، توسعه زنجیره ارزش در صنایع معدنی، اهمیت جذب سرمایه‌گذاری که هر کدام به‌نوبه خود اثرات بسیاری دارند نیز موردنظر مرکز پژوهش‌های اتاق ایران قرار دارند. این محورها بیانگر سطح اهمیت این منطقه است.

ضرورت توجه به توسعه منطقه مَکُران

علی نقوی، رئیس کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و احداث اتاق ایران نیز در این نشست به تفاهم‌نامه‌ای که بین اتاق ایران و شورای توسعه سواحل مکران به امضا رسیده است، اشاره و تصریح کرد: در چارچوب همین تفاهم‌نامه، کمیسیون احداث به نمایندگی از اتاق ایران، اولین نشست تخصصی را برگزار کرد. عضو هیات نمایندگان اتاق ایران ادامه داد: ایران باید به سمت جهانی‌شدن حرکت کند و بخشی از زنجیره ارزش جهانی باشد. باید توجه داشت که تنها با تمرکز بر ظرفیت‌ها و داشته‌های داخلی، نمی‌توان توسعه را رقم زد. دراین‌بین منطقه مکران به‌عنوان یک منطقه با ظرفیت‌های بی‌نظیر می‌تواند در مسیر توسعه نقش بسزایی ایفا کند. او بررسی تخصصی ظرفیت‌های مکران و توسعه اقتصادمحور را امری ضروری دانست که باید موردتوجه دولت و بخش خصوصی قرار گیرد.

نباید مَکُران را تبدیل به قشم یا عسلویه کنیم

در ادامه این نشست مهدی طیبی زاده، رئیس اتاق کرمان گفت: برای توسعه مکران باید به همه ظرفیت‌های منطقه توجه شود و باید در توسعه این منطقه، تغییر پارادایم داشته باشیم. طیبی زاده تأکید کرد: اگر سیاست‌گذار می‌خواهد با نگرش قبلی، توسعه منطقه را در دستور کار قرار دهد، بهتر است به منطقه مَکُران دست نزنند و زیستگاه این منطقه را تغییر ندهد. نباید مکران را تبدیل به منطقه قشم یا عسلویه کرد.

واگذاری توسعه برخی از جزایر به بخش خصوصی

پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان ایران هم در

طلوع زیبای ماه در جزیره جهانی قشم

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عزیزی - اقتصاد سرآمد